

Bra kottskörd att vänta – men fortfarande brist på förädlat granfrö lokalt

Höstens skörd av grankottar och utvinning av dessa frön till framtida plantor har varit bra och ger ett välkommet tillskott till frölagren. Men det råder fortsatt brist på vissa håll i landet. Det menar Svenska Skogsplantor som förvaltar drygt 100 fröplantager i hela Sverige.

Svenska Skogsplantor, som ingår i Sveaskogskoncernen, är delägare i och förvaltare av drygt 100 fröplantager runt om i Sverige. Dessutom driver företaget fröstationen i Lagan utanför Ljungby, här sker hela produktionsprocessen när fröna extraheras från kottarna.

– Granen blommar endast i större omfattning ungefär vart tionde år och senast det producerades riktigt stora volymer granfrö var 2006. Den varma och torra sommaren 2018 var idealisk ur vädersynpunkt för att granen skulle producera kottar och därför gläds vi nu åt de leverensanser som når oss dagligen, säger Anders Aronsson, platschef vid fröstationen i Lagan.

Ett normalår levererar fröplantagerna ungefär 1 000 till 2 000 hektoliter grankottar till fröstationen i Lagan, men i höst pekar prognoserna mot 10 000 till 13 000 hektoliter. För att hantera mängden kottar skickas ungefär en fjärdedel till Polen för klängning, det vill säga när fröna extraheras från kottarna.

– En god skörd är ytterst välbehövlig då det på olika håll i landet råder brist på förädlat granfrö. För Götaland ser det nu betydligt mer positivt ut men för mellersta Norrland är läget fortfarande besvärligt och kommer att fortsätta vara så. Efterfrågan är högre än det genomsnittliga utbudet vilket gör att lagren sakta men säkert minskar, säger Johanna Carlsson, fröspecialist vid Svenska Skogsplantor.

Under våren genomfördes ett antal åtgärder för att säkra skörden, bland annat gjordes försök att begränsa grankottrosten, en svampsjukdom, som förstör kottar och frön. Påsar användes för att isolera blommorna på träden och marken täcktes med täckbark för att inte häggbladen skulle kunna sprida svampsporer vidare till granarna.

– Mängden grankottrost har visat sig vara relativt stabil och har inte påverkats av den ovanligt stora mängden kottar. Det är positivt och ger oss möjlighet att bärga en stor skörd, vilket var syftet, men samtidigt har vi inte riktigt fått några svar på hur effektiva insatserna har varit. Därför kommer vi fortsätta med insatserna och utvärdera under kommande säsonger, säger Johanna Carlsson.

Fakta fröproduktion

- Det svenska förädlingsprogrammet drivs av Skogsforsk.
- Svenska Skogsplantor är delägare i och förvaltare av 110 fröplantager om cirka 1 000 ha.
- Dagens fröplantager ger frö med 8,5-24 procents högre tillväxt jämfört med beståndsfrö.
- Ungefär en tredjedel av fröproduktionen används i den egna plantproduktionen, en tredjedel till skogssådd och en tredjedel säljs till svenska och internationella kunder.
- Lagans fröstation är den största fröproducenten i Sverige.

För mer information, kontakta:

Johanna Carlsson fröspecialist Svenska Skogsplantor, 010-544 95 40
Tom Jägestedt, kommunikationsansvarig Svenska Skogsplantor, 010-544 97 30
Sveaskogs presstjänst, 08-655 90 50, press@sveaskog.se